

ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ І ПОДАТКОВА СИСТЕМА КРАЇНИ

Проблема побудови ефективної податкової системи – одна з найбільш актуальних в процесі становлення в Україні ринкових відносин та інтегрування української економіки в світовий ринок.

Податкова система - сукупність податків зборів та платежів, що законодавчо закріплені в даній державі; принципів, форм та методів їх визначення, зміни або скасування; дій, що забезпечують їх сплату, контроль та відповідальність за порушення податкового законодавства [1, с.26].

На рівні безпосереднього сприйняття форм оподаткування податкова система сприймається передусім як сукупність взаємопов'язаних, взаємоузгоджених податків та інших обов'язкових платежів.

Розвиток економіки України значною мірою залежить від того, як швидко втілюватимуться економічні реформи. У цьому процесі винятково важливе значення має стратегія економічного розвитку, вирішальну роль у якій відіграє інноваційний тип. Основою інноваційного розвитку є випереджувальні інвестиції, зокрема фінансові, високий рівень освіти та розвитку науки, фахових знань, досвіду, широка соціальна інформатизація та потужний інтелектуальний потенціал суспільства [2, с.4].

В умовах ринкової економіки податки є одним з найважливіших важелів впливу держави на економічні процеси, вони слугують тими «кровоносними артеріями», через які відбувається фінансове наповнення бюджетів різних рівнів для реалізації життєво важливих функцій держави.

Потрібно враховувати, що надмірне податкове навантаження є негативним чинником державної податкової політики, яке відповідним чином впливає на розвиток національної економіки, стримує ділову активність суб'єктів господарювання, уповільнює зростання валового внутрішнього продукту та сукупного національного доходу, виступає однією з причин кризових явищ у національній економіці, суспільних деформацій, таких як соціальна нерівність та значне падіння рівня добробуту населення.

В умовах, що склалися на сьогоднішній день, інститути оподаткування є неефективними, про це свідчить досить багато фактів [3, с.49-50]:

1. Високий рівень тінізації економіки;
2. Значна масштабність корупції;
3. Великий податковий тиск на платників;
4. Невдоволення суб'єктів підприємницької діяльності.

Методами податкового стимулювання, які реально дозволяють заохотити розвиток підприємництва та потребують удосконалення, є: диференціація податкових ставок та надання відстрочки у сплаті податків; віднесення на затрати виробництва витрат, пов'язаних з науково-дослідними та експериментально-конструкторськими роботами; використання прискореної амортизації та інвестиційного кредиту; спрощення оподаткування та створення вільних економічних зон (передбачає поєднання декількох видів податкових пільг за територіальною ознакою) [4, с.329].

Проаналізувавши особливості податкової системи України виділимо негативні чинники сучасної моделі податкової політики – надобтяжливість, нерівномірність та несправедливість розподілу податкового навантаження; недосконалі норми законодавства; корумпованість податкових відносин. Тому, дані негативні чинники заважають впроваджувати механізми ефективного розвитку українського суспільства.

Список використаної літератури

1. Гречко А.В. Конспект лекцій з дисципліни «Податкова система». Навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка». К., 2018. 171 с.
2. Гонта О.І., Жаворонок А.В. Податкова система України: сучасний стан та напрями вдосконалення. *Вісник Черкаського університету. Серія: Економічні науки*. 2017. Вип.4(1). С.3-9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2017_4%281%29__3 (дата звернення: 06.04.2021).
3. І.О. Луніна, О.С. Білоусова, О.О. Булана. Бюджетно-податкове стимулювання інноваційної діяльності в Україні. *Економіка і прогнозування*. 2016. №1. С.41-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econprog_2016_1_5 (дата звернення: 06.04.2021).
4. Варналій З.С. Податкова система. К.: Знання України, 2019. 567 с.